

Срѣдно на притежание въ отстѣпената територия се падат по-малко кжсове и повече декари, отколкото изобщо въ Царството. Това показва, че притежанията въ тази област сж по крупни и по централизирани.

По размѣри, частнитѣ притежания се разпредѣлятъ, както следва :

Категории притежания	Притежания		Кжсове		Пространство	
	Брой	%	Брой	%	Декари	%
До 5 декари .	6,208	13.4	8,026	2.3	14,761	0.3
5— 10 дек.	3,996	8.6	6,660	1.9	30,111	0.7
10— 50 „	14,866	32.0	54,963	15.8	396,456	8.6
50— 100 „	9,701	20.8	83,508	24.2	705,510	15.3
100— 500 „	10,470	22.6	154,305	44.7	1,973,509	42.9
500—1000 „	776	1.7	20,448	5.9	526,883	11.5
1000—5000 „	423	0.9	15,726	4.7	766,259	16.6
Повече отъ 5000 „	23	0.0	1,883	0.5	187,148	4.1
Всичко . .	46,463	100.0	345,519	100.0	4,600,637	100.0

Повече отъ притежанията (54.0%) сж притежания дребни, които не надминаватъ 50 декара. Обаче тоя % на дребнитѣ притежания е далечъ твърде малкъ въ сравнение процентътъ на сжитѣ общо въ Царството, който е 68.7%. Въ отстѣпената на Ромъния територия срѣднитѣ и крупнитѣ притежания сж въ много по-голъма пропорция, отколкото общо за Царството. На 100 отъ всички притежания въ Царството има 31.0 притежания отъ 50 до 500 декара и само 0.3 повече отъ 500 декара а въ отстѣпената територия притежанията отъ 50 до 500 декара съставятъ 43.4%, а тия съ повече отъ 500 декара — 2.6% отъ всички притежания въ областта.

Пространството на дребнитѣ, срѣднитѣ и крупнитѣ притежания въ отстѣпената област и общо въ Царството е посочено въ долната таблица :

	Пространство (дек.) въ отстѣпената област	%	Пространство общо въ Царството	%
Малки притежания до 50 декари	441,328	9.6	10,346,044	22.4
Срѣдни притеж. отъ 50 до 500 декари .	2,679,019	58.2	31,889,486	67.7
Крупни притеж. повече отъ 500 декари .	1,480,290	32.2	4,022,339	9.9
Всичко . .	4,600,637	100.0	46,257,869	100.0

Къмъ дребнитѣ притежания спадатъ въ Царството 22.4%, а въ отстѣпената област само 9.6% отъ пространството на експлоатируемата частна земя. На срѣднитѣ и крупнитѣ притежания пъкъ принадлежи 77.6% въ Царството и 90.4% въ отстѣпена област отъ общата експлоатируема земя на частнитѣ притежатели.

По-голъма част отъ експлоатируемата земя, къмъ която спадатъ притежанията отъ 200 декара нагоре и която съставя 53.4% отъ общата експлоатируема земя въ отстѣпената

област, се владѣе отъ 9.6% отъ всички притежатели на областта.

На останалата грамадна част притежатели, които съставятъ 90.4% отъ всички притежатели, се пада само 46.6% отъ общата експлоатируема площъ на областта.

Общо за Царството имаме други съотношения: Почти половината отъ площта на общата експлоатируема земя (49.9%) принадлежи на 87.4% притежатели, чиито притежания не надминаватъ 100 декара. Останалата половина отъ експлоатируемата земя, къмъ която спадатъ притежанията отъ 100 декара нагоре, се експлоатира отъ 12.6% отъ всички притежатели.

Въобще втората половина отъ земята, къмъ която половина спадатъ и крупнитѣ притежания, се владѣе въ отнетата земя отъ сравнително много по-малкъ брой притежатели, отколкото съответно въ Царството. Крупнитѣ притежания въ отстѣпената област сж по-голъми, отколкото сжитѣ въ Царството.

Въобще земята въ отстѣпената част на Добруджа е по-централизирана и това съставя едно отъ твърде голѣмитѣ преимущества на земледѣлието въ нашата страна. Явно става, че съ отстѣпване на Добруджа, България губи отъ своето земледѣлско богатство твърде важна ценностъ. Голѣмината на тая ценностъ може още по-ясно да се долови отъ слѣдващитѣ данни, които добре характеризиратъ крупността на нашето земледѣлие тамъ и тукъ.

Категории притежания	Брой на притежанията		% на притежанията въ отстѣпената област къмъ тия въ Царството
	въ отстѣпената област	въ Царството	
До 50 декари	25,070	637,516	3.9
50— 100 дек.	9,701	174,110	5.6
100— 500 „	10,470	118,582	9.0
500—1000 „	776	2,223	34.4
1000—5000 „	423	845	50.1
Повече отъ 5000 „	23	91	25.1
Изобщо	46,463	933,367	4.7

Общо взето, на Ромъния се отстѣпватъ само 4.7% отъ броя на всички притежания въ Царството. Но разгледаме ли по крупностъ отстѣпенитѣ притежания, намираме следната характеристика. Отъ дребнитѣ стопанства България отстѣпва една незначителна частъ, но колкото отиваме нататъкъ къмъ по-крупнитѣ имена, загубата нараства все по-чувствително. България губи $\frac{2}{3}$ отъ крупнитѣ си притежания (отъ категорията по-голъми отъ 500 декара), и почти половината (47.1%) отъ най-крупнитѣ стопанства (по-голъми отъ 1000 декара). Най чувствителна е загубата отъ категорията 1000—5000 декара, отъ която се отстѣпва на Ромъния повече отъ половината отъ всички притежания на тази категория.

3. Притежания мѣстни и паракендетни

Стопанитѣ на земи, находящи се въ района на тѣхното постоянно мѣстожителство, сж, по отношение на тѣзи земи, мѣстни притежатели, а стопанитѣ на земи, находящи се въ района